

Az én anyám

Jó tanuló, csendes-rendes gyerek voltam. Emiatt a tanárok az általános iskolában gyakran megbíztak ezzel-azzal. Az úttörőcsapatot vezető tanártól is különféle feladatot kaptam. Ezeket lelkiismeretesen elvégeztem, pedig az olvasástól, a Szigetre, a Dunára való kijárástól vették el az időmet, amit a legjobban szerettem.

Nagyon nehezen viseltem, amikor az egyik nyári szünetben rám bízták az iskola teknős-békáit, hogy én gondoskodjam róluk. Annál is inkább, mert nekünk soha semmilyen állatunk nem volt otthon. A kertünkben kaptak helyet a teknősök, ott ettettem és mostam őket slaggal szinte minden nap, mert ha egy napot kihagytam már nagyon bűzlöltek. Néha szabadon engedtem őket, azt hittem, hogy amilyen lassan csúsznak-másznak, sohasem érnek el a kertkapuig. De elértek, és alig bírtam őket visszacipelni olyan nehezek voltak.

Ezen a nyáron történt, hogy behivatott az iskolába az igazgató. Azt gondoltam, hogy biztosan segíteni kell valamit. Az irodájában várt rám a csapatvezető tanárral. Hosszabb szünet után megkérdezte tőlem az igazgató, hogy hol az úttörőcsapat pénze, vagy tagdíja. Nem is értettem, hogy miről van szó, és hogy ezt miért tőlem kérdezi. A csapatvezető tanár fejét lehajtva, mélyen hallgatott. Behivatott az anyámat. Hogy ő miket mondott nekik azt el tudom képzelni. Egy hét múlva megint behivatott az igazgató az ürességtől kongó iskolába, és kiváló úttörő munkámért átnyújtott nekem egy kitüntetést, amely mellé nyaralás is járt a Csillebérci Úttörőtáborba. De már napokon belül el kellett indulnom. Én ennek örültem, mert már gyerekkoromban is szerettem utazni. Nem féltem egyedül, sőt. A teknősöket az anyámra hagytam. A csapatvezető tanárral az új tanévben már nem találkoztunk az iskolánkban.

Az egyik tanítónőnk nagyon szigorú volt, de nemcsak a mi osztályunkkal. Büntetett is. Csak úgy csattogott a sok tenyeres, körmös, állandóan vonalzóval a kezében járkált. Már a neve kimondása is úgy csattant, mint egy tenyérbe csapott vonalzó. Mivel, ahogy mondtam, jó gyerek voltam, ez a tanítónő mellém ültette az osztály legrosszabb gyerekeit, hátha tőlem megjavul. Megkeserítette az életemet, de nem ő lett jobb, hanem én lettem rosszabb, legalábbis egy eset erejéig. Egyszer a tornaórán, amikor elfutott előttem az illető, hirtelen – számomra is meglepő módon – kinyújtottam a lábam és elbuktattam. Úgy elhasalt, hogy hárman is alig tudták felcibálni. A tanítónő azonnal ott termett a vonalzójával és a tenyerembe csapott. Ez nekem olyan volt, mint egy arcücsapás. Sosem tudtam elfelejteni azt a szégyent, amit akkor éreztem. Én addig soha senkitől semmiféle testi fenyítést nem kaptam. Legjobban azt fáj, hogy önként nyújtottam oda a tenyeremet.

És akkor eszembe jutott az anyám. Mesélte, hogy gyerekkorában az egyik tanítójuk gyakran ráhúzta a gyerekeket a padra és vesszővel verte őket. Egyszer őt is kihívta, hogy feküdjön fel a padra, de ő nem fogadott szót, hanem fogta magát és hazament. Az ajtóból még visszaszólt a padtársának: Annus, majd hozd haza a táskámat! Mennyivel karakánabb volt az én anyám.

A vonalzos tanítónő, aki egyébként az italt sem vetette meg, mintha mi sem történt volna, továbbra is cipeltette velem haza a táskáját, a tanulók dolgozatait. A következő történetet az anyám akkor mesélte el nekem, mikor már nagyobb lettem.

Egyik nap felkereste őt a tanárnő azzal, hogy elveszett a pénztárcája, és valószínű, hogy én vettem ki a táskájából, amikor segítettem hazavinni, kérdezze meg tőlem. De az én anyám nem kérdezett tőlem semmit, mert ismert engem. Ehelyett elment a tanítónő lakására és módszeresen szétszedte az egész lakást. A tanítónő a sarokban reszketett és könyörgött, hogy hagyja abba. De ő nem hagyta abba és akkor ott kő kövön nem maradt. Szó szerint is, mert a sarokban lévő ágy téglákon állt. Amikor az anyám kirántotta az ágyat a sarokból, az lehuppant a földre, a téglák szétrepültek, az ágy alatt lévő üres szeszes üvegek kigurultak. És a sarokban ott volt a tanítónő fekete pénztárcája.

Én csak azt vettem észre, hogy a tanítónő megszelídült és megszorodott. Már nem osztogatta a körmösöket, tenyereseket, letette a vonalzót. Engem sem kért már meg semmire. Azt beszéltek, hogy titokban templomba is jár.

Készülődtünk otthon a karácsonyra. Egyszer csak kopogtattak az ajtónkon. A tanítónő volt az. Azt mondta, hogy karácsony után elköltözik a faluból, és jött elköszönni, de csak tőlünk. Nekem ajándékot is hozott...